

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
АКБАШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

№ 25

КАРАР
Акбаш ав.

«09» декабрь 2024 ел

«Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл жирлегендә бюджет процессы турында»гы нигезлэмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, 2003 елның 6 октябрэндәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы 131-ФЗ санлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, 2004 елның 28 июлендәге «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында»гы 45-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы «Акбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл жирлегендә бюджет процессы турында»гы кушымтада бирелә торган нигезлэмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлеге Советының 2023 елның 6 июнендәге «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлегендә бюджет процессы турында Нигезлэмәне раслау хакында»гы 11 санлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгару (<https://pravo.tatarstan.ru> Элемтә, мәгълүмат технологияләре һәм массакүләм коммуникацияләр өлкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хезмәт (Роскомнадзор) тарафыннан 2013 елның 17 декабрэндә бирелгән ЭЛ ФС77-60244 санлы массакүләм мәгълүмат чарасы буларак теркәлү турында таныклык) һәм Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрәндә <http://jutaza.tatarstan.ru/> электрон адресы буенча дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнарының бердәм порталы «Рәсми Татарстан» ны урнаштыру юлы белән рәсми рәвештә халыкка игълан итәргә.

4. Әлеге карар рәсми игълан ителгән көненнән үз көченә керә.

5. Аның үтәлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл жирлеге башлыгына йөкләргә.

Акбаш авыл жирлеге башлыгы

И.Р.Сәхибуллина

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Акбаш авыл жирлегенде Советының 2024 елның 9 декабрдендәге 25 санлы карарына кушымта

«Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл жирлегендә бюджет процессы турында» нигезләмә

1 БҮЛЕК. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 маддә. Әлеге Нигезләмәне хокукый жайга салу предметы

Әлеге Нигезләмә белән Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Акбаш авыл жирлегендә» муниципаль берәмлегендә (алга таба - муниципаль берәмлек) бюджет процессында катнашучылар составы һәм аларның бюджет вәкаләтләре, муниципаль берәмлекнең жирле бюджетны проекты (алга таба - жирле бюджет) төзү, карау һәм раслау тәртибе, жирле бюджетны үтәү тәртибе, бюджет хисабын төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау тәртибе, шулай ук муниципаль финанс контроле нигезләре белән билгеләнә.

2 маддә. Төшенчәләр һәм терминнар

Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексында билгеләнгән мәгънәләрдә кулланыла.

2 БҮЛЕК. БЮДЖЕТ ПРОЦЕССЫНДА КАТНАШУЧЫЛАР ҺӘМ АЛАРНЫҢ БЮДЖЕТ ВӘКАЛӘТЛӘРЕ

3 маддә. Муниципаль берәмлектә бюджет процессында катнашучылар

Муниципаль берәмлектә бюджет процессында катнашучылар булып:

- 1) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл жирлегендә башлыгы (алга таба-муниципаль берәмлек башлыгы);
- 2) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Акбаш авыл жирлегендә Советы (алга таба-муниципаль берәмлек Советы);
- 3) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы муниципаль Акбаш авыл жирлегендә башкарма комитеты (алга таба-муниципаль берәмлек Башкарма комитеты);
- 4) жирле бюджетны төзүне һәм үтәүне оештыруны гамәлгә ашыручы муниципаль берәмлек Башкарма комитетының вазыйфай заты муниципаль берәмлек Башкарма комитеты житәкчесе (алга таба-муниципаль берәмлек Башкарма комитетының вазыйфай заты);
- 5) муниципаль берәмлекнең тышкы муниципаль финанс контроле органы-жирлекнең Ревизия комиссиясе (алга таба-контроль-хисап органы);

- 6) бюджет акчаларын баш бүлүчелэр (бүлүчелэр);
- 7) жирле бюджет керемнэренен Баш администраторлары (администраторлары);
- 8) жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары (администраторлары);
- 9) бюджет акчаларын алучылар;
- 10) жирлекнең финанс органы;

4 маддә. Муниципаль берәмлек башлыгының бюджет вәкаләтләре

Муниципаль берәмлек башлыгы:

- 1) Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Акбаш авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге Уставында (алга таба - муниципаль берәмлек уставы) билгеләнгән тәртиптә финанс һәм бюджет мәсьәләләре буенча муниципаль берәмлек Советы кабул иткән муниципаль хокукый актларга кул куя һәм аларны халыкка җиткерә;
- 2) Россия Федерациясе бюджет законнарында, муниципаль берәмлек уставында һәм муниципаль берәмлекнең башка муниципаль хокукый актларында үзенә беркетелгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

5 маддә. Муниципаль берәмлек Советының бюджет вәкаләтләре

Муниципаль берәмлек Советы:

- 1) жирле бюджетны һәм аның үтәлеше турындагы еллык хисапны карый һәм раслый;
- 2) уздырыла торган тыңлаулар барышында үз утырышларында жирле бюджет үтәлешенен аерым мәсьәләләрен карау барышында һәм депутат гарызнамәләрен бәйлә рәвештә тикшереп тора;
- 3) Россия Федерациясе законнары нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

6 маддә. Муниципаль берәмлек Башкарма комитетының бюджет вәкаләтләре

Муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты:

- 1) жирле бюджет проектын төзүне тәмин итә һәм аны кирәкле материаллар һәм документлар белән бергә муниципаль берәмлек Советы раславына кертә;
- 2) Әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексында башкасы каралмаган булса, бюджетара трансфертларны бүлү методикаларын һәм (яисә) бирү тәртипләрен эшли һәм раслый;
- 3) жирле бюджет үтәлешен һәм бюджет хисапчылыгын төзүне тәмин итә;
- 4) муниципаль берәмлек советын раслауга жирле бюджет үтәлеше турында хисап тапшыра;
- 5) муниципаль бурыч белән идарә итүне тәмин итә;
- 6) Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында, әлегә Нигезләмәдә һәм аның нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

7 маддә. Муниципаль берәмлек Башкарма комитеты вазыйфай затының бюджет вәкаләтләре

Муниципаль берәмлек Башкарма комитетының вазыйфай заты:

- 1) жирле бюджет проектын төзи һәм аны муниципаль берәмлек советына кертү өчен кирәкле документлар һәм материаллар белән тапшыра;
- 2) жирле бюджет үтәлешен оештыра;
- 3) бюджет хисабын төзү тәртибен билгели;
- 4) Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм аның нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.

8 маддә. Контроль-хисап органының бюджет вәкаләтләре

Контроль-хисап органы:

- 1) тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыра;
- 2) бюджет акчаларынан файдалануның экономиялелеген һәм нәтижәлелеген билгеләүгә юнәлдерелгән нәтижәлелек аудитын гамәлгә ашыра;
- 3) жирле бюджет турындагы карарлар проектларына, Россия Федерациясе бюджет законнарының башка муниципаль норматив хокукый актларына, шул исәптән жирле бюджет күрсәткечләренен (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезләлеленә экспертиза үткәрә;
- 4) муниципаль программаларга экспертиза ясый;
- 5) бюджет процессына анализ һәм мониторинг үткәрә, шул исәптән бюджет процессында ачыкланган тайпылышларны бетерү һәм Россия Федерациясе бюджет законнарын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерли;
- 6) бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, жирле бюджет керемнәренен Баш администраторлары, жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары тарафыннан эчке финанс аудитын гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерли;
- 7) Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм аның нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.

Жирлекнең контроль-хисап органы вәкаләтләре килешү нигезендә Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Контроль-хисап органына тапшырылырга мөмкин.

9 маддә. Бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнен (бүлүчеләрнен) бюджет вәкаләтләре

1. Бюджет акчаларын баш бүлүче:

- 1) аңа расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларынан файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэмин итә;

2) үзенә буйсынган бюджет акчаларын күрсәтүчеләрнең һәм алучыларның исемлеген төзи;

3) үзенә расланган бюджет йөкләмәләре һәм бюджет ассигнованиеләре лимитлары чикләрендә үтәлергә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;

4) жирле бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезли;

5) бюджет язмасын төзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство буйсынуындагы бюджет акчаларын күрсәтүчеләр һәм алучылар буенча бүлә һәм жирле бюджетның тиешле өлешен үти;

6) бюджет йөкләмәләре лимитларын булдыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

7) жыелма бюджет язмасын төзү һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

8) казна учреждениеләре булып торган бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындагы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

9) муниципаль биремнәр төзи һәм раслый;

10) алучылар тарафыннан максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрнең, субвенцияләрнең һәм башка бюджетара трансфертларның, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән башка субсидияләрнең һәм бюджет инвестицияләренең, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнең үтәлешен тәмин итә;

11) бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет хисабын төзи;

12) муниципаль берәмлек исемненән үзенә буйсынган бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча жавап бирә;

13) Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм аның нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

14) ижтимагый финанслар белән идарә итүнең дәүләт интеграцияләнгән мәгълүмат системасында «Электрон бюджет» федераль бюджет акчалары (дәүләт оборона заказына кертелгән капитал төзелеш объектларыннан һәм күчемсез мөлкәт объектларыннан тыш) капитал кертемнәрне финанс белән тәмин итү (финанслашу) чыганагы булган капитал төзелеш объектлары һәм күчемсез мөлкәт объектлары турында белешмәләр төзи.

2. Бюджет акчаларын бүлүче:

1) жирле бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;

2) бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство буйсынуындагы бюджет акчаларын күрсәтүчеләр һәм (яисә) алучылар буенча бүлә һәм жирле бюджетның тиешле өлешен үти;

3) бюджет акчаларын үз карамагында булган баш бүлүчегә бюджет язмасын төзү һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

4) алучылар тарафыннан максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрнең, субвенцияләрнең һәм башка бюджетара трансфертларның, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында билгеләнгән башка субсидияләрнең һәм бюджет инвестицияләренең, аларны

биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнең үтәлешен тәэмин итә;

5) бюджет акчаларын тиешле баш бүлүче билгеләгән очракта һәм тәртиптә үз карамагында булган бюджет акчаларын баш бүлүченең аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

10 маддә. Жирле бюджет керемнәре баш администраторларының (администраторларының) бюджет вәкаләтләре

1. Жирле бюджет керемнәренен баш администраторы:

1) жирле бюджет керемнәренен үзенә буйсынган администраторлары исемлеген төзи;

2) уртача сроклы финанс планын һәм (яисә) жирле бюджет проектын төзү өчен кирәкле белешмәләр тапшыра;

3) касса планын төзү һәм алып бару өчен белешмәләр тапшыра;

4) жирле бюджет керемнәренен баш администраторының бюджет хисабын төзи һәм тапшыра;

5) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәре чыганакалары исемлеге нигезендә жирле бюджет керемнәре чыганакалары реестрын үзенә беркетелгән керемнәр чыганакалары буенча алып бара;

6) жирле бюджетка керемнәр керүне фаразлау методикасын мондый методикага Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләр нигезендә раслый;

7) Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм аның нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.

2. Жирле бюджет керемнәре администраторы:

1) алар буенча жирле бюджетка түләүләргә, пеняларны һәм штрафларны исәпләүне, исәпкә алуны һәм аларның дөрөсләгән тикшереп торунуны гамәлгә ашыра;

2) жирле бюджетка түләүләр буенча бурычларны, пеняларны һәм штрафларны түләтүгә гамәлгә ашыра;

3) жирле бюджетка артык түләнгән (түләтелгән) түләүләргә, пеняларны һәм штрафларны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентларны һәм артык түләтелгән суммаларга исәпләнгән процентларны кире кайтару турында Карар кабул итә һәм Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә кире кайтаруны гамәлгә ашыру өчен Федераль казначылык органына йөкләмә тапшыра;

4) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түләүләргә исәпкә алу (төгәлләштерү) турында Карар кабул итә һәм Федераль казначылык органына хәбәрнамә тапшыра;

5) жирле бюджет керемнәренен баш администраторы билгеләгән очракта һәм тәртиптә жирле бюджет керемнәренен баш администраторына жирле бюджет керемнәренен тиешле баш администраторы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле белешмәләргә һәм бюджет хисаплылыгын төзи һәм тапшыра;

б) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр өчен физик һәм юридик затлар тарафыннан түләнергә тиешле сумманы исәпләү көненнән дә соңга калмыйча, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәрен формалаштыру чыганакалары булган башка түләүләр өчен дәүләт һәм муниципаль түләүләр турында Дәүләт Мәгълүмат Системасына дәүләт һәм муниципаль түләүләр турында 2010 елның 27 июлендәге «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында»гы 210-ФЗ санлы Федераль законда билгеләнгән тәртип нигезендә дәүләт мәгълүмат системасына дәүләт һәм муниципаль түләүләр турында мәгълүмат бирә;

7) жирле бюджетка түләүләр буенча бурычны түләтүгә өметсез дип тану турында Карар кабул итә;

8) Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм (яисә) аның нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

11 маддә. Жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары баш администраторларының (администраторларының) бюджет вәкаләтләре

1. Жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының баш администраторы:

1) жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының үзенә буйсынган администраторлары исемлекләрен төзи;

2) жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча керемнәрен һәм түләүләрен планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

3) үз карамагына бүлеп бирелгән жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларын юкка чыгару өчен билгеләнгән ассигнованиеләрдән файдалануның адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэмин итә;

4) бюджет ассигнованиеләрен жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының ведомство буйсынуындагы администраторларына бүлә һәм жирле бюджетның тиешле өлешен үти;

5) жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының баш администраторының бюджет хисабын төзи;

6) жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча керемнәрен фаразлау методикасын мондый методикага Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләр нигезендә раслый;

7) бюджет ассигнованиеләренең нигезләмәләрен төзи.

2. Жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары администраторы:

1) жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча керемнәрен һәм түләүләрен планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

2) жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының жирле бюджетка тулылыгын һәм үз вакытында керүен тикшереп тора;

3) жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча жирле бюджетка керемнәрен һәм жирле бюджеттан түләүләрен тәэмин итә;

4) бюджет хисабын төзи һәм тапшыра;

5) жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының тиешле баш администраторы билгеләгән очракта һәм тәртиптә жирле бюджет кытлыгын

финанслау чыганакаларының баш администраторының аерым бюджет вәкаләтләрен башкара, аның карамагында;

б) Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм аның нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

12 маддә. Бюджет акчаларын алучының бюджет вәкаләтләре

Бюджет акчаларын алучы:

- 1) бюджет сметасын төзи һәм үти;
- 2) бюджет йөкләмәләренә һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләренә җиткерелгән лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;
- 3) үзенә каралган бюджет ассигнованиеләреннән файдалануның нәтижәләлеген, максатчан характерын тәмин итә;
- 4) бюджет акчаларын тиешле баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;
- 5) бюджет исәбен алып бара (бюджет исәбен алып баруны тәмин итә);
- 6) бюджет хисабын төзи (бюджет хисабын булдыруны тәмин итә) һәм бюджет акчаларын алучының бюджет хисабын бюджет акчаларын тиешле баш бүлүчегә (бүлүчегә) тапшыра;
- 7) Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм аның нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

3 БҮЛЕК. ЖИРЛЕ БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

13 маддә. Жирле бюджет проектын төзү тәртибе һәм сроклары

1. Жирле бюджет проекты чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәмин итү максатларында муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразы нигезендә төзелә.
2. Жирле бюджет проекты Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә төзелә.
3. Жирле бюджет проекты муниципаль берәмлек Советының жирле бюджет турындагы карары белән өч елга - чираттагы финанс елына һәм план чорына раслана.
4. Жирле бюджет проектын төзү-муниципаль берәмлек Башкарма комитетының аерым бер өстенлегә. Жирле бюджет проектын турыдан-туры муниципаль берәмлек Башкарма комитетының вазыйфай заты төзи.
5. Жирле бюджет проектын төзү тәртибе һәм сроклары муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

14 маддә. Жирле бюджет проектын төзү өчен кирәкле белешмәләр

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль берәмлек бюджеты проектын төзү:

- Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләрне) билгеләүче Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниеенә юлламасы нигезләмәләрендә;

- Татарстан Республикасы Башлыгының (Рәисенә) Татарстан Республикасы Дәүләт Советына юлламасы;

- муниципаль берәмлекнең бюджет һәм салым сәясәтенә төп юнәлешләр;

- муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразы;

- озак сроклы чорга муниципаль берәмлекнең бюджет фаразында (бюджет фаразы проектында, бюджет фаразына үзгәрешләр проектында);

- муниципаль программаларда (муниципаль программалар проектларында, муниципаль программаларны үзгәртү проектларында).

2. Жирле бюджет проектын үз вакытында һәм сыйфатлы төзү максатларында муниципаль берәмлек Башкарма комитетының вазыйфай заты муниципаль берәмлек Башкарма комитетының башка вазыйфай затларыннан, шулай ук жирле үзидарәнә башка органнарыннан кирәкле белешмәләр алырга хокуклы.

15 маддә. Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразы

1. Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразы ел саен кимендә өч елга муниципаль берәмлек Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә эзерләнә.

Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразын эзерләү муниципаль берәмлек Башкарма комитетының вәкаләтле органы (вазыйфай заты) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Социаль-икътисадый үсеш фаразы муниципаль берәмлек Башкарма комитеты тарафыннан жирле бюджет проектын муниципаль берәмлек советына кертү турында Карар кабул итү белән бер үк вакытта хуплана.

3. Жирле бюджет проектын төзү яисә карау барышында муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразын үзгәртү жирле бюджет проектынның төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

16 маддә. Озак вакытлы бюджет планлаштыруы

1. Озак вакытлы бюджет планлаштыру озак сроклы чорга муниципаль берәмлекнең бюджет фаразын булдыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль берәмлекнең озак сроклы чорга бюджет фаразы муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсешен тиешле чорга фаразлау нигезендә алты һәм аннан да күбрәк елга һәр өч ел саен эзерләнә.

Озак вакытлы чорга бюджет фаразы муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразының тиешле чорга үзгәрүен һәм муниципаль берәмлек Советының жирле бюджет турында аның гамәлдә булу чорын озайтмыйча кабул ителгән карарын исәпкә алып үзгәртелергә мөмкин.

3. Эзерләү һәм раслау тәртибе, гамәлдә булу чоры, шулай ук озак вакытлы чорга муниципаль берәмлекнең бюджет фаразының составына һәм эчтәлегенә карата таләпләр, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләрен үтәгән килеш, муниципаль берәмлек Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

4. Муниципаль берәмлекнең озак вакытлы чорга бюджет фаразы (бюджет фаразы проекты, бюджет фаразына үзгәрешләр проекты) (муниципаль программаларны финанс белән тәмин итү күрсәткечләреннән тыш) муниципаль берәмлек советына жирле бюджет турындагы карар проекты белән бер үк вакытта тапшырыла.

5. Муниципаль берәмлекнең озак вакытлы чорга бюджет фаразы (бюджет фаразына үзгәрешләр) муниципаль берәмлек Советының жирле бюджет турында карары рәсми басылып чыккан көннән алып ике айдан да артмаган срокта муниципаль берәмлек Башкарма комитеты тарафыннан раслана (раслана).

17 маддә. Жирле бюджет керемнәрен фаразлау

1. Жирле бюджет керемнәре муниципаль берәмлек советына жирле бюджет турында карар проекты кертелгән көнгә гамәлдә булган муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсеше фаразы, шулай ук күрсәтелгән датага кабул ителгән һәм чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган салымнар һәм жыемнар турындагы законнар, Россия Федерациясе Бюджет законнары һәм Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм муниципаль берәмлек Советы карарлары нигезендә фаразлана. Жирле бюджетның салым булмаган керемнәрен билгеләүчеләргә.

2. Жирле бюджет керемнәренә гомуми күләмен үзгәртүгә китерә торган һәм муниципаль берәмлек Советына карауга жирле бюджет турында карар проекты кертелгәннән соң кабул ителгән федераль законнарның, Татарстан Республикасы законнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкилләк органнары карарларының нигезләмәләре агымдагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджетка агымдагы финанс елы күрсәткечләре өлешендә үзгәрешләр кертелгәндә Чираттагы финанс елында исәпкә алына.

18 маддә. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 174.2 маддәсендә билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып, муниципаль берәмлекнең финанс органы билгели торган тәртиптә һәм методика нигезендә гамәлгә ашырыла.

19 маддә. Салым чыгымнары исемлегә һәм бәяләү

1. Муниципаль берәмлекнең салым чыгымнары Исемлегә муниципаль берәмлек Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә муниципаль программалар, шулай ук муниципаль программаларга карамаган эшчәнлек юнәлешләре киселешендә төзелә.

2. Муниципаль берәмлекнең салым чыгымнарын бәяләү, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләренә үтәп, муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә ел саен гамәлгә ашырыла.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре муниципаль берәмлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрен формалаштырганда, шулай ук муниципаль программаларны гамәлгә ашыруның нәтижәләгән бәяләгәндә исәпкә алына.

20 маддә. Муниципаль программалар

1. Муниципаль программалар муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыру сроклары муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты тарафыннан алар билгели торган тәртиптә билгеләнә.

3. Муниципаль программаларны эзерләү һәм күрсәтелгән программаларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү тәртибе муниципаль берәмлек Башкарма комитетының муниципаль норматив хокукый акты белән билгеләнә.

Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар, шулай ук элек расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә һәм срокларда расланырга тиеш. Муниципаль берәмлек Советы муниципаль программалар проектларын һәм аларга үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәрне муниципаль берәмлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә карарга хокуклы.

Муниципаль программалар агымдагы финанс елының 1 апреленнән дә соңга калмыйча бюджет турындагы карарга туры китерелергә тиеш.

4. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты билгеләгән муниципаль программалар исемлеге һәм структурасы нигезендә жирле бюджет чыгымнарының һәр программага туры килә торган максатчан статьясы буенча жирле бюджет турындагы карар белән раслана.

5. Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән бәяләүне үткәрү тәртибе һәм аның критерийлары муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә. Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча муниципаль берәмлек Башкарма комитеты тарафыннан чираттагы финанс елыннан башлап элек расланган муниципаль программаны туктату яисә үзгәртү, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклегенә турында Карар кабул ителергә мөмкин.

21 маддә. Муниципаль берәмлек Башкарма комитетының Резерв фонды

1. Жирле бюджетның чыгым өлешендә муниципаль берәмлек Башкарма комитетының Резерв фондын булдыру күздә тотыла.

2. Муниципаль берәмлек Башкарма комитетының Резерв фонды күләме жирле бюджет турындагы карар белән билгеләнә һәм күрсәтелгән карар белән расланган Жирле бюджет чыгымнарының гомуми күләменен 3 процентыннан артмаска тиеш.

3. Муниципаль берәмлек Башкарма комитеты Резерв Фондының жирле бюджет составында каралган бюджет ассигнованиеләреннән файдалану тәртибе муниципаль берәмлек Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

4. Муниципаль берәмлек Башкарма комитеты резерв фондының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану турындагы хисап жирле бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапка кушып бирелә.

4 БҮЛЕК. ЖИРЛЕ БЮДЖЕТНЫ КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

22 маддә. Жирле бюджет турындагы карарның эчтәлегә

1. Жирле бюджет турындагы карарда жирле бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш, аларга жирле бюджет керемнәренәң гомуми күләме, жирле бюджет чыгымнарының гомуми күләме, жирле бюджет кытлыгы (профицита), шулай ук Россия Федерациясә Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, муниципаль берәмлек Советы карарлары белән билгеләнгән башка күрсәткечләр (жирле бюджет турындагы Карардан тыш) керә.

2. Жирле бюджет турындагы карар белән:

1) жирле бюджет керемнәренәң Баш администраторлары Исемлегә;

2) жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары Исемлегә;

3) бюджет ассигнованиеләрен чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемчәләре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча йә чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча һәм (яисә) максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча бүлү чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджетлар чыгымнары классификациясә чыгымнары төрләре, шулай ук бюджетлар чыгымнары классификациясә бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча, очрактарда, Россия Федерациясә Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, муниципаль берәмлек Советы карары белән билгеләнгән;

4) Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

5) гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә жибәрелә торган бюджет ассигнованиеләренәң гомуми күләме;

6) Чираттагы финанс елында һәм план чорында башка бюджетлардан алына торган һәм (яисә) Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;

7) Чираттагы финанс елына һәм план чорына план чорына жирле бюджет расланган очракта шартлы рәвештә раслана торган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме план чорының беренчә елына жирле бюджет чыгымнарының гомуми күләменәң кимендә 2,5 проценты күләмендә (Россия Федерациясә бюджет системасының максатчан билгеләнәштәгә башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбенән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), икенчә елга план чорының жирле бюджет чыгымнарының гомуми күләменәң кимендә 5 проценты күләмендә (жирле бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), Россия Федерациясә бюджет системасының максатчан билгеләнәштәгә башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбенә каралган);

8) Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары;

9) Чираттагы финанс елыннан соң килүче елның 1 гыйнварына һәм һәр елга - план чорына муниципаль эчке бурычның югары чиге, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге күрсәтелеп;

10) жирле бюджетның тиешенчә Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, муниципаль берәмлек Советы карары белән билгеләнгән башка күрсәткечләре.

23 маддә. Муниципаль берәмлек Советы каравына жирле бюджет турында карар проектының кертү

Жирле бюджет турында карар проекты муниципаль бюджет Башкарма комитеты тарафыннан кертелә

бу елның 15 ноябрдан да соңга калмыйча муниципаль берәмлек Советы каравына.

2. Жирле бюджет турындагы карарлар проекты белән бер үк вакытта муниципаль берәмлек советына:

1) муниципаль берәмлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

2) ағымдагы финанс елының узган чорында муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсешенә якынча йомгаклары һәм ағымдагы финанс елында муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсешенә көтелә торган йомгаклары;

3) муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразы;

4) Чираттагы финанс елына һәм план чорына төп характеристикалар фаразы (жирле бюджет керемнәренә гомуми күләме, жирле бюджет чыгымнарының гомуми күләме, жирле бюджет кытлыгы (профициту));

5) жирле бюджет проектына аңлатма язуы;

6) бюджетара трансфертларны бүлү методикалары (методикалар проектлары) һәм исәп-хисаплары;

7) Чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына һәм план чорының һәр елына муниципаль эчке бурычның югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның югары чиге;

8) ағымдагы финанс елына жирле бюджетның көтелә торган үтәлешен бәяләү;

9) күрсәтелгән бюджет сметаларына карата финанс органы белән каршылыктар килеп чыккан очракта бирелә торган муниципаль берәмлек Советы, тышкы муниципаль финанс контроле органнары тарафыннан тәкъдим ителгән әлеге органнарның бюджет сметалары проектлары;

10) жирле бюджет керемнәре чыганакалары реестрлары;

11) муниципаль программалар паспортлары (күрсәтелгән паспортларга үзгәрешләр проектлары);

12) башка документлар һәм материаллар.

3. Әгәр тапшырылган документлар һәм материаллар составы әлеге статьяның 2 өлеше таләпләренә туры килмәсә, жирле бюджет турындагы карар проекты эшләп бетерү өчен муниципаль берәмлек Башкарма комитетына кире кайтарылырга тиеш.

24 маддә. Жирле бюджет турында карар проекты буенча гавами тыңлаулар

1. Муниципаль берәмлек Советы утырышында жирле бюджет турындагы карар проекты каралганчы, күрсәтелгән проектның муниципаль берәмлек уставында һәм муниципаль берәмлек Советының тиешле карары белән билгеләнгән тәртиптә гавами тыңлаулары үткәрелә.

2. Гавами тыңлаулар йомгаклары буенча жирле бюджет турында карар проекты буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр төзелә, алар муниципаль берәмлек Башкарма комитетына жиберелә һәм жирле бюджет турында карар проектын карау алдыннан муниципаль берәмлек советына житкерелә.

25 маддә. Жирле бюджет турындагы карар проектын карау һәм аны раслау тәртибе

1. Жирле бюджет турындагы карар проектын карау әлеге Нигезләмә һәм муниципаль берәмлек Советы Регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль берәмлек Советы Рәисе жирле бюджет турында карар проектын муниципаль берәмлек советына керткән көннән алып бер эш көненнән дә соңга калмыйча аны контроль-хисап органына экспертиза уздыру өчен, муниципаль берәмлек Советы депутатларына, шулай ук хокук чыгару инициативасының башка субъектларына искәрмәләр һәм тәкъдимнәр кертү өчен жиберә.

3. Контроль-хисап органы муниципаль берәмлек советына жирле бюджет турында карар проекты кертелгән көннән алып 3 календарь көннән дә соңга калмыйча күрсәтелгән проектка анализ ясый, жирле бюджет турында карар проектын кабул итү турында яисә кире кагу турында бәяләмә эзерли һәм муниципаль берәмлек советына жиберә, шулай ук булган очракта - жирле бюджет турында карар проектына төзәтмәләр кертә.

4. Муниципаль берәмлек Советы депутатлары, хокук чыгару инициативасы субъектлары жирле бюджет турында карар проекты муниципаль берәмлек Советына кертелгән көннән алып 10 календарь көннән дә соңга калмыйча күрсәтелгән проектны карыйлар һәм муниципаль берәмлек советына искәрмәләр һәм тәкъдимнәр жиберәләр.

5. Гавами тыңлаулар нәтижәләре, контроль-хисап органы бәяләмәсе, муниципаль берәмлек Советы депутатларының һәм хокук чыгару инициативасының башка субъектлары депутатларының искәрмәләре һәм тәкъдимнәре муниципаль берәмлек Советы тарафыннан жирле бюджет турындагы карар проекты муниципаль берәмлек Советына кертелгән көннән алып 30 календарь көннән дә соңга калмыйча карала.

Әлеге өлешнең беренче абзацында күрсәтелгән документларны карау нәтижәләре буенча муниципаль берәмлек Советы жирле бюджет турындагы карар проектын карарга яисә аны кире кагарга һәм эшләр бетерү өчен муниципаль берәмлек Башкарма комитетына кайтарырга карар кабул итә. Жирле бюджет турындагы карар проектын кире кагу турындагы карарда күрсәтелгән проектка төзәтмәләр булырга тиеш.

6. Жирле бюджет турындагы карар проекты муниципаль берәмлек Советы тарафыннан күрсәтелгән проект муниципаль берәмлек Советына кертелгән көннән алып 10 календарь көннән дә соңга калмыйча ике укылышта карала.

7. Беренче укылыш предметы булып жирле бюджетның төп характеристикаларын карау тора:

- 1) жирле бюджет керемнәренәң фаразлана торган гомуми күләме;
- 2) жирле бюджет чыгымнарының гомуми күләме;
- 3) Чираттагы финанс елы ахырына муниципаль бурычның югары чиге;
- 4) жирле бюджет кытлыгы (профицты).

Муниципаль берәмлек Советы Жирле бюджет турындагы карар проектын беренче укылышта караганда шулай ук аның концепциясе, муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсеше фаразы һәм муниципаль берәмлекнең бюджет һәм салым сәясәтенәң төп юнәлешләре тикшерелә.

8. Муниципаль берәмлек Советының беренче укылышы нәтижәләре буенча жирле бюджетның төп характеристикаларын раслау яисә жирле бюджет турындагы карар проектын кире кагу турында Карар кабул ителә.

Жирле бюджет турындагы карар проекты беренче укылышта кире кагылган очракта, муниципаль берәмлек Советы әлегә проектны эшләп бетерү өчен муниципаль берәмлек Башкарма комитетына тапшыра.

Муниципаль берәмлек башкарма комитеты 10 календарь көн эчендә жирле бюджет турындагы карар проектын эшләп бетерә һәм аны беренче укылышта кабул итү өчен муниципаль берәмлек советына жиберә.

9. Жирле бюджет турындагы карар проекты буенча фикер каршылыклары килеп чыккан очракта, муниципаль берәмлек Советы Рәисе Килештерү комиссиясе төзәргә мөмкин, аның составы һәм эш тәртибе муниципаль берәмлек Советы тарафыннан билгеләнә.

10. Жирле бюджет турындагы карар проектын икенче укылышта карау предметы булып, тулаем алганда, күрсәтелгән проект һәм аңа кушымталар тора.

11. Жирле бюджет турындагы карар ағымдагы финанс елының 15 декабрәнән дә соңга калмыйча муниципаль берәмлек Советы тарафыннан тулысынча кабул ителәргә тиеш.

12. Жирле бюджет турында муниципаль берәмлек Советы кабул иткән карар имзалау һәм халыкка житкерү өчен муниципаль берәмлек башлыгына жиберелә.

13. Жирле бюджет турындагы карар имзаланганнан соң 10 көннән дә соңга калмыйча муниципаль берәмлек уставында билгеләнгән тәртиптә рәсми рәвештә бастырып чыгарылырга тиеш.

14. Жирле бюджет турындагы карар Чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан үз көченә керә һәм 31 декабрәнә кадәр гамәлдә була.

Жирле бюджет турындагы карар ағымдагы финанс елы башыннан үз көченә кермәгән очракта, жирле бюджет белән вакытлыча идарә итү Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

26 маддә. Жирле бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү тәртибе

1. Муниципаль берәмлек башкарма комитеты күрсәтелгән карарны хокукый жайга салу предметы булган барлык мәсьәләләр буенча жирле бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү хакында карар проектын эшләүне тәэмин итә һәм аны муниципаль берәмлек советына тапшыра.

2. Жирле бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү турындагы карар проектын турыдан-туры муниципаль берәмлек Башкарма комитетының вазыйфай заты эшли.

3. Жирле бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү турындагы карар проектын карау һәм раслау муниципаль берәмлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль берәмлек Советының жирле бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү турындагы карары имзаланганнан соң 10 көннән дә соңга калмыйча муниципаль берәмлек уставында билгеләнгән тәртиптә рәсми басылып чыгарга тиеш.

5 БҮЛЕК. ЖИРЛЕ БЮДЖЕТ ҮТӘЛЭШЕ

27 маддә. Жирле бюджет үтәлеше нигезләре

1. Жирле бюджетның үтәлешен муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты тәэмин итә.

2. Жирле бюджетны үтәүне оештыру муниципаль берәмлек Башкарма комитетының вазыйфай затына йөкләнә.

3. Жирле бюджет үтәлеше жыелма бюджет язмасы һәм касса планы нигезендә оештырыла.

4. Жирле бюджет кассаның бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомствога буйсынуы нигезендә үтәлә.

5. Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары үтәлешенә казначылык хезмәте күрсәтү Федераль казначылык тарафыннан гамәлгә ашырыла.

6. Жирле бюджет үтәлешенә казначылык хезмәте күрсәтү өчен федераль казначылыкта әлеге Нигезләмәнең 27.4 маддәсен исәпкә алып бердәм бюджет счёты ачыла, аның аша бюджет үтәлеше буенча барлык операцияләр башкарыла.

28 маддә. Жыелма бюджет имзасы

1. Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибе муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

2. Жыелма бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү финанс органы житәкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре жирле бюджет турындагы карарга туры килергә тиеш.

3. Жирле бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү турында Карар кабул ителгән очракта, финанс органы житәкчесе жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләргә раслый.

Жыелма бюджет язмасына, Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 217 маддәсендәге 3 пунктында каралган очракларда, жирле бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, финанс органы житәкчесе карарлары нигезендә үзгәрешләр кертелергә мөмкин.

4. Чыгымнар буенча жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 190 һәм 191 статьяларында каралган очраклардан тыш, чираттагы финанс елы башланганчы бюджет акчаларын төп бүлүчеләргә житкерелә.

29 маддә. Кассай планы

1. Муниципаль берәмлек башкарма комитеты касса планын төзү һәм алып бару тәртибен, шулай ук бюджет акчаларын баш урнаштыручылар, жирле бюджет керемнәренәң Баш администраторлары, жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары тарафыннан касса планын төзү һәм алып бару өчен кирәкле белешмәләренәң составын һәм тапшыру срокларын билгели.

2. Касса планын төзү һәм алып бару муниципаль берәмлек Башкарма комитетының вазыйфай заты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

30 маддә. Керемнәр һәм чыгымнар буенча жирле бюджет үтәлеше

1. Керемнәр буенча жирле бюджетны үтәү Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнары, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Жирле бюджетны чыгымнар буенча үтәү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәгән килеш, муниципаль берәмлек Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

31 маддә. Бюджет имзасы

1. Бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнең (бүлүчеләрнең) бюджет язмаларын төзү һәм алып бару тәртибе, аларга үзгәрешләр кертүне дә кертәп, муниципаль берәмлекнең финанс органы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнең бюджет язмалары жыелма бюджет язмасы белән расланган бюджет ассигнованиеләре һәм финанс органы тарафыннан расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә төзелә.

Бюджет акчаларын бүлүчеләрнең бюджет язмалары бюджет ассигнованиеләре һәм аларга житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә төзелә.

3. Бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү бюджет акчаларын баш бүлүче (бүлүче) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

4. Бюджет акчаларын баш бүлүченең чыгымнары буенча бюджет язмасында расланган күрсәткечләре жыелма бюджет язмасы күрсәткечләре нигезендә үзгәртү жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә рөхсәт ителми.

Бюджет акчаларын бүлүченең чыгымнары буенча бюджет язмасы белән расланган күрсәткечләре бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет язмасы күрсәткечләре нигезендә үзгәртү бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә рөхсәт ителми.

32 маддә. Жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча жирле бюджет үтәлеше

1. Жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтәлеше жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары, администраторлары тарафыннан жыелма бюджет язмасы нигезендә, жирле бюджетның бердәм счетындагы калган акчалар белән идарә итү операцияләреннән

тыш, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә муниципаль берәмлек Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы буенча бюджет ассигнованиеләре исәбеннән үтәлергә тиешле акча йөкләмәләрен түләүне санкцияләү муниципаль берәмлек Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

33 маддә. Шәхси счетлар

1. Жирле бюджет керемнәре администраторларының операцияләрен исәпкә алу Федераль Казначылыкта ачылган шәхси счетларда башкарыла.

2. Жирле бюджетны үтәү буенча операцияләренә исәпкә алу, әлеге статьяда билгеләнгән очраclардан тыш, финанс органында ачыла торган шәхси счетларда, Федераль казначылыкта финанс органына ачыла торган шәхси счетларда башкарыла.

3. Россия Федерациясе законнары нигезендә жирле бюджет акчаларын алучыларның вакытлыча карамагына керә торган һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән очраclарда һәм тәртиптә кире кайтарылырга яисә күчерелергә тиешле акчалар белән операцияләренә исәпкә алу ул финанс органында ача торган шәхси счетларда башкарыла.

4. Муниципаль бюджет учреждениеләре һәм муниципаль автоном учреждениеләр акчалары белән операцияләренә исәпкә алу, федераль законнарда билгеләнгән очраclардан тыш, ул финанс органында ача торган шәхси счетларда башкарыла.

5. Бюджет процессында катнашучылар булмаган юридик затлар, финанс белән тәмин итү чыганагы жирле бюджеттан бирелгән акчалар булган бюджет һәм автоном учреждениеләр акчалары белән операцияләренә исәпкә алу, федераль законнарда билгеләнгән очраclардан тыш, ул финанс органында ача торган лицевой счетларда башкарыла.

6. Финанс органында шәхси счетлар ачу һәм алып бару Федераль казначылык билгеләгән гомуми таләпләр нигезендә муниципаль берәмлек Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

34 маддә. Бюджет сметасы

1. Казна учреждениесенең бюджет сметасы Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләр нигезендә казна учреждениесе карамагында булган бюджет акчаларын баш бүлүче билгеләгән тәртиптә төзелә, раслана һәм алып барыла.

Бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органы булып торучы казна учреждениесенең бюджет сметасы шушы органның житәкчесе яисә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә шушы орган исеменнән эш итәргә вәкаләтле башка зат тарафыннан раслана.

2. Казна учреждениесенең бюджет сметасының расланган күрсәткечләре казна учреждениесе функцияләрен башкаруны тәмин итү буенча бюджет йөкләмәләрен кабул итүгә һәм (яисә) үтәүгә аңа кадәр житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитларына туры килергә тиеш.

Казна учреждениесенең бюджет сметасы муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуларны гамәлгә ашыру өчен

муниципаль ихтыяжларны тээмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуларның план-графикларын төзөгәндә каралган финанс белән тээмин итү күләмнәрен исәпкә алып төзелә, алар муниципаль ихтыяжларны тээмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуға бюджет йөкләмәләрен кабул итүгә һәм (яисә) үтәүгә бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә раслана. муниципаль ихтыяжлар.

Казна учреждениесенәң бюджет сметасында өстәмә рәвештә казна учреждениесенәң бюджет сметасын төзү һәм алып бару тәртибендә каралган башка күрсәткечләр расланьрга тиеш.

Житәкчесенә аны казна учреждениесенәң бюджет сметасын раслау тәртибе нигезендә раслау хокукы бирелгән казна учреждениесенәң бюджет сметасы күрсәткечләре чыгымнар төрләре элементлары (төркемчәләре һәм элементлары) кодлары буенча бюджет йөкләмәләренәң житкерелгән лимитлары чикләрендә, шулай ук өстәмә рәвештә дәүләт идарәсе секторы операцияләре классификациясенәң житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары.

35 маддә. Финанслауның иң чик күләмнәре

1. Муниципаль берәмлек Башкарма комитеты билгеләгән очракта һәм тәртиптә жирле бюджетның чыгымнар буенча үтәлешен оештырганда агымдагы финанс елының тиешле чорында акчалата йөкләмәләр өчен түләүнең иң чик күләмен (финанслауның иң чик күләмнәрен) раслау һәм бюджет акчаларын төп күрсәтүчеләргә, күрсәтүчеләргә һәм алуучыларга житкерү күздә тотылырга мөмкин.

2. Финанслауның иң чик күләмнәре тулаем алганда бюджет акчаларын баш бүлүчегә, бүлүчегә һәм алуучыга карата ай саен яисә квартал саен йә бюджет акчаларын баш бүлүчеләрне, бүлүчеләрне һәм алуучыларны финанслауға заявклар нигезендә агымдагы финанс елы башыннан үсә барган йомгак белән билгеләнә.

36 маддә. Жирле бюджетны үтәгәндә жирле бюджет турындагы карар белән расланганнан тыш фактта алынган керемнәрдән файдалану

1. Жирле бюджетны үтәгәндә жирле бюджет турындагы карар белән расланган керемнәренәң гомуми күләмнән тыш фактта алынган керемнәр муниципаль берәмлек Башкарма комитеты тарафыннан жирле бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмиңә генә муниципаль бурычларны биләүгә, муниципаль бурычны каплауға, шулай ук, аларны үтәүгә каралган бюджет ассигнованиеләре житәрлек булмаган очракта, муниципаль берәмлекнең гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә жибәрелә ала., Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 217 маддәсенәң 3 пунктында каралган.

2. Максатчан билгеләнештәге (аларны бирү турында хәбәрнамә алган очракта) субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 маддәсендәге 5 пунктында билгеләнгән тәртиптә жирле бюджетка керүчеләр, шулай ук физик һәм юридик затлардан жирле бюджетны үтәгәндә жирле бюджет турында карар белән расланганнан тыш фактта алынган кире кайтарылымый торган керемнәр керемнәр бюджетына жирле бюджетның күрсәтелгән акчаларны бирү максатларына туры килә торган

чыгымнарын арттыруга жибэрелэ, жыелма бюджет язмасына жирле бюджет турындагы карарга үзгэрешлэр кертмичэ генэ үзгэрешлэр керттеп.

37 маддэ. Бюджетның бердэм счетында калган акчалар белэн идарэ итү буенча операциялэр

1. Жирле бюджетның бердэм счетындагы калган акчалар белэн идарэ итү операциялэре жирле бюджетның бердэм счетындагы вакытлыча буш акчаларны урнаштырудан һәм калган акчаларны тээмин итү өчен жирле бюджетның бердэм счетындагы акчаларны жәлеп итүдән гыйбарэт.

2. Муниципаль берәмлек башкарма комитеты, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләрне исәпкә алып, жирле бюджет акчаларын алучыларның вакытлыча карамагына керә торган акчалар белән операцияләрне башкару һәм кире кагу өчен казначылык счетларындагы, финанс органына ачылган бюджет һәм Автоном учреждениеләрнең акчалар белән операцияләрне башкару һәм чагылдыру өчен казначылык счетларындагы, казначылык счетларындагы калган акчаларны жәлеп итә. бюджет процессында катнашучылар булмаган юридик затларның акчалары белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен, финанс органына ачылган бюджет һәм автоном учреждениеләр тарафыннан.

3. Муниципаль берәмлек башкарма комитеты жәлеп ителгән акчаларны элек күчерелгән казначылык счетларына, шул исәптән жәлеп ителгән акчалар исәбеннән операцияләр үткөрү максатларында, күрсәтелгән акчаларны алучыларның күрсәтмәләрен үтәүгә кабул иткән көннең икенче эш көннән дә соңга калмыйча, шулай ук агымдагы финанс елы тәмамланганда, эмма агымдагы финанс елының соңгы эш көннән дә соңга калмыйча кире кайтара.

4. Жәлеп ителгән акчаларны жирле бюджетның бердэм счетынан элек күчерелгән казначылык счетларына әлеге маддәнең 3 өлеше нигезендә кире кайтару, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләрне исәпкә алып, муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

38 маддэ. Агымдагы финанс елын тәмамлау

1. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 маддәсендәге 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш, жирле бюджетны үтәү буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана.

Агымдагы финанс елында жирле бюджетны үтәү буенча операцияләрне төгәлләү муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көчен югалта.

3. Муниципаль берәмлек башкарма комитеты агымдагы финанс елы тәмамланганда бюджет акчаларын алучыларны Чираттагы финанс елының гыйнварында Россия Федерациясендә эшләми торган бәйрәм көннәрендә эшчәнлекләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле акчалар белән тээмин итү тәртибен билгели.

6 БҮЛЕК. БЮДЖЕТ ХИСАБЫН ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРҮ, КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

39 маддә. Бюджет хисабын төзү

1. Бюджет акчаларының Баш администраторлары бюджет хисабын бюджет акчаларын ведомство буйсынуындагы алуучылар (бүлүчеләр), жирле бюджет керемнәре администраторлары, жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары администраторлары тарафыннан үзләренә тапшырылган бюджет хисабы нигезендә төзиләр.

Жирле бюджет акчаларының Баш администраторлары бюджет хисабын муниципаль берәмлек Башкарма комитетына ул билгеләгән срокларда тапшыралар.

2. Муниципаль берәмлекнең бюджет хисабы муниципаль берәмлек Башкарма комитетының вазыйфай заты тарафыннан бюджет акчаларының тиешле баш администраторларының бюджет хисабы нигезендә төзелә.

3. Муниципаль берәмлекнең бюджет хисабы еллык була. Жирле бюджет үтәлеше турында хисап квартал саен бирелә.

4. Агымдагы финанс елының беренче кварталы, ярты еллыгы һәм тугыз ае өчен жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап муниципаль берәмлек Башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм муниципаль берәмлек советына һәм контроль-хисап органына жибәрелә.

5. Жирле бюджет үтәлеше турындагы еллык хисап муниципаль берәмлек Советы карары белән расланырга тиеш.

40 маддә. Жирле бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү

1. Жирле бюджет үтәлеше турындагы еллык хисап муниципаль берәмлек Советында каралганчы тышкы тикшерүгә дучар ителә, аңа бюджет акчаларының баш администраторларының бюджет хисабына тышкы тикшерү һәм жирле бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә эзерләү керә.

2. Жирле бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп һәм федераль законнарда билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып, контроль-хисап органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Муниципаль берәмлек башкарма комитеты аңа бәяләмә эзерләү өчен агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча жирле бюджет үтәлеше турында хисап тапшыра. Жирле бюджет үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләү бер айдан да артмаган срокта башкарыла.

4. Контроль-хисап органы, бюджет акчаларының баш администраторларының еллык бюджет хисабына тышкы тикшерү күрсәткечләрен исәпкә алып, жирле бюджет үтәлеше турында Хисапка бәяләмә эзерли.

5. Жирле бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә контроль-хисап органы тарафыннан муниципаль берәмлек советына бер үк вакытта муниципаль берәмлек Башкарма комитетына жибәрелә.

41 маддә. Жирле бюджет үтәлеше турында еллык хисапны муниципаль берәмлек Советы тарафыннан тапшыру, карау һәм раслау

1. Жирле бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тапшыру, карау һәм раслау тәртибе муниципаль берәмлек Советы тарафыннан билгеләнә.

2. Жирле бюджет үтөлеше турында еллык хисап муниципаль берәмлек советына агымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча тапшырыла.

3. Жирле бюджет үтөлеше турында еллык хисап белән бер үк вакытта ана жирле бюджет үтөлешенә һәм бюджет хисабына анализ ясалган аңлатма язуы һәм муниципаль биремнең үтөлеше һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләреннән файдалануның башка нәтижәләре турында белешмәләр, жирле бюджет үтөлеше турында карар проекты, жирле бюджет үтөлеше турында башка бюджет хисабы, бюджет Россия Федерациясе законнары белән.

4. Жирле бюджет үтөлеше турындагы еллык хисапны карау нәтижәләре буенча муниципаль берәмлек Советы жирле бюджет үтөлеше турындагы карарны раслау йә кире кагу турында Карар кабул итә.

Муниципаль берәмлек Советы жирле бюджет үтөлеше турындагы карарны кире каккан очракта, ул белешмәләрнең дәрәс булмаган яисә тулы булмаган чагылышы фактларын бетерү һәм кабат тапшыру өчен бер айдан да артмаган вакытка кире кайтарыла.

5. Хисап финанс елында жирле бюджет үтөлеше турындагы хисап, жирле бюджет керемнәренә, жирле бюджет чыгымнарының һәм жирле бюджет кытлыгының (профицетының) гомуми күләмен күрсәтеп, муниципаль берәмлек Советы карары белән раслана.

6. Хисап финанс елында жирле бюджет үтөлеше турындагы карарга аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

1) жирле бюджет керемнәре классификациясе кодлары буенча жирле бюджет керемнәре;

2) жирле бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча жирле бюджет чыгымнары;

3) жирле бюджет чыгымнары классификациясенә бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча жирле бюджет чыгымнары;

4) жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары классификациясе кодлары буенча жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары;

5) муниципаль берәмлек Советы тарафыннан билгеләнгән башка күрсәткечләр.

42 маддә. Гавами тыңлаулар

Хисап финанс елында жирле бюджет үтөлеше турындагы хисап муниципаль берәмлек Советы утырышында каралганчы Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Акбаш авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә Уставында яисә муниципаль берәмлек Советы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гавами тыңлаулар үткәрелә.

7 БҮЛЕК. МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

43 маддә. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыручы органнар

1. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыралар:

1) Контроль-хисап органы;

2) муниципаль берәмлек финанс органының вазыйфаи заты;

2. Контроль-хисап органы тышкы муниципаль финанс контролен гамэлгэ ашыра.

3. Муниципаль берәмлекнең финанс органының вазыйфай заты Эчке муниципаль финанс контролен гамэлгэ ашыра.

44 маддә. Тышкы муниципаль финанс контролен гамэлгэ ашыру буенча контроль-хисап органы вәкаләтләре

1. Тышкы муниципаль финанс контролен гамэлгэ ашыру буенча контроль-хисап органы вәкаләтләре булып:

1) бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган хокукый актлар, физик затларга жирле бюджеттан башка түләүләр буенча гавами норматив йөкләмәләрне һәм йөкләмәләрне билгели торган хокукый актлар нигезләмәләренең үтәлешен, шулай ук муниципаль контрактларның, жирле бюджеттан акчалар бирү турындагы шартнамәләрнең (киләшүләрнең) шартларының үтәлешен тикшереп тору;

2) бюджет акчаларының, жирле бюджет үтәлеше турында квартал һәм еллык хисапларның баш администраторларының бюджет хисабын төзүнең һәм тапшыруның дәрәсләген, тулылыгын һәм норматив таләпләргә туры килүен тикшереп тору;

3) 2011 елның 7 февралендәге «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында»гы 6-ФЗ санлы Федераль закон белән билгеләнгән башка өлкәләрдә контроль.

2. Тышкы муниципаль финанс контроле вәкаләтләрен контроль-хисап органы гамэлгэ ашырганда:

1) 2011 елның 7 февралендәге «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында»гы 6-ФЗ санлы Федераль закон нигезендә билгеләнгән тәртиптә контроль һәм эксперт-аналитик чараларны гамэлгэ ашыру барышында тикшерүләр, ревизияләр, анализлар, тикшеренүләр, мониторинг үткәрелә;

2) күрсәтмәләр, күрсәтмәләр контроль объектларына жиберелә;

3) финанс органына мәжбүриләүнең бюджет чараларын куллану турында хәбәрнамәләр жиберелә;

4) административ хокук бозулар турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә административ хокук бозулар турындагы эшләр буенча эш алып барыла.

45 маддә. Эчке муниципаль финанс контролен гамэлгэ ашыру буенча финанс органы вәкаләтләре

1. Эчке муниципаль финанс контролен гамэлгэ ашыру буенча финанс органы вәкаләтләре булып:

1) бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган, шул исәптән муниципаль учреждениеләрнең бухгалтерлык исәбенә, бухгалтерлык (финанс) хисабын төзүгә һәм тапшыруга таләпләр билгели торган хокукый актлар нигезләмәләренең үтәлешен тикшереп тору;

2) физик затларга жирле бюджеттан башка түләүләр буенча гавами норматив йөкләмәләрне һәм йөкләмәләрне билгели торган хокукый актлар нигезләмәләренең

үтөлешен, муниципаль мөлкөт белән идарә иткәндә һәм эш иткәндә һәм (яисә) аннан файдаланганда жирле бюджетның керемнәрен булдыруны һәм гамәлгә ашыруын, шулай ук жирле бюджеттан, муниципаль контрактлардан акчалар бирү турындагы шартнамәләрнең (килешүләрнең) шартларын үтәүне тикшереп тору;

3) жирле бюджеттан акчалар бирү турындагы шартнамәләрне (килешүләрне) үтәү максатларында төзелгән шартнамәләр (килешүләр) шартларының, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очракларда муниципаль контрактларны үтәү максатларында төзелгән шартнамәләр (килешүләр) шартларының үтөлешен тикшереп тору;

4) бюджет акчаларын (жирле бюджеттан бирелгән акчаларны) бирү һәм (яисә) алардан файдалану нәтижәләре турындагы хисапларның, шул исәптән муниципаль программаларны гамәлгә ашыру турындагы хисапларның, муниципаль биремнәрен үтөлешә турындагы хисапларның, жирле бюджеттан акчалар бирү нәтижәлегә күрсәткечләренә ирешү турындагы хисапларның дөрөсләгән тикшереп тору;

5) дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законнарында каралган сатып алулар өлкәсендәгә контроль.

2. Эчке муниципаль финанс контроле вәкаләтләрен муниципаль берәмлек финансы органының вазыйфай заты гамәлгә ашырганда:

1) тикшерүләр, ревизияләр һәм тикшерүләр үткәрелә;

2) контроль объектларына актлар, бәяләмәләр, тәкъдимнәр һәм (яисә) күрсәтмәләр жиберелә;

3) мәжбүриләүнең бюджет чараларын куллану турында хәбәрнамәләр жиберелә;

4) административ хокук бозулар турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә административ хокук бозулар турындагы эшләр буенча эш алып барыла;

5) тикшерүләр, ревизияләр һәм тикшеренүләр уздыру өчен кирәкле экспертизалар уздыру билгеләнә (оештырыла);

6) мәгълүмат, мәгълүмат технологияләре турында һәм мәгълүматны яклау хакында Россия Федерациясе законнары, дәүләт сәре һәм закон белән саклана торган башка сәре хакында Россия Федерациясе законнары нигезендә дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларына Эчке муниципаль финансы контролен гамәлгә ашыру өчен кирәкле даими керү мөмкинлегә барлыкка килә;

7) муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен башкарылган товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуларны Россия Федерациясе Граждан кодексы нигезендә гамәлгә яраксыз дип тану турындагы дөгъвалар судка жиберелә.

3. Эчке муниципаль финансы контроле Россия Федерациясе Хөкүмәтенен норматив хокукый актлары белән расланган федераль стандартлар нигезендә гамәлгә ашырыла.